

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
QO‘QON DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Qo‘qon davlat universiteti
Rektori D.Sh.Xodjayeva
29-avgust 2025 yil

OLIY VA PROFESSIONAL TA’LIMDA MUTAXASSISLIK FANLARINI O‘QITISH
METODIKASI
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	100000 - Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110000 - Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishi:	70220303- Ijtimoiy-gumanitar fanlarni o‘qitish metodikasi (Tarix)

Qo‘qon -2025

Fan/modul kodi		O‘quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar		
OPTMFO‘M 1105"		2025-2026	1	5		
Fan/modul turi		Ta’lim tili		Haftadagi dars soatlari		
Majburiy fan		O‘zbek		4		
1.	Fanning nomi		Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Kurs ishi	Jami yuklama (soat)
	Oliy va professional ta’limda mutaxassislik fanlarini o’qitish metodikasi		60	60	30	150
2.	I. Fanning mazmuni II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari) II.I Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1- mavzu. “Oliy va professional ta’limda mutaxassislik fanlarini o’qitish metodikasi”fanining predmeti, maqsadi ,mazmuni va vazifalari Mutaxxassislik fanlarini o’qitish metodikasining maqsad va vazifalari. Mutaxassislik fanlari turkumi va ularning vazifalari. Pedagogikaning mutaxassislik fanlarida tutgan o’rni.Mutaxassislik fanlarini o’qitishda innovatsion yondashuvlar. Mutaxassislik fanlarini o’qitida asosiy pedagogik tushunchalar. 2-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o’qitish jarayoni yaxlit tizim sifatida Mutaxassislik fanlarini o’qitishda pedagogik jarayon, o’quv jarayoni, tizimli yondoshuv tushunchalarining tahlili. Mutaxassislik fanlarini o’qitishda tizimli yondo’shuv. Oliy ta’lim muassasalrining mutaxassislik fanlarga oid Davlat ta’lim standartlari tahlili. Mutaxassislik fanlarini o’qitishda pedagog shaxsi va uning kompetentligi. 3-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o’qitish qonuniyatlari va tamoyillari Mutaxxassislik fanlarini o’qitishning tashqi va ichki qonuniyatlari. Tashqi qonuniyatlar-o’qitish natijalarining ijtimoiy, tarbiyaviy, rivojlantiruvchi va natijaviylikka yo’naltirilganligi. O’eygm ofkfno’tshtsh tarkibiy qsimlari o’rtasidagi o’zaro aloqadorlik. Mutaxassislik fanlarini o’qitishning didaktik tamoyillari: ilmiylik, nazariya va amaliyot birligi, tizimlilik, ishonchlilik, faollik, ko’rgazmalilik, individuallik.					

4-mavzu. Mutaxassislik fanlarining o'quv-meyoriy hujjatlari va metodik ishlari, ularni rejalashtirish, tashkil etish metodikasi

O'quv-me'yoriy hujjatlar, o'quv-uslubiy majmualar, o'quv adabiyotlarini yaratishga qo'yiladigan talablar. O'qituvchining shaxsiy ish rejalari, kalendar tematik rejalar. Guruh va professor-o'qituvchining jurnallarni yuritish tartibi.

5-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o'qitish mazmuni

Ta'lim mazmuni-o'qitish mazmuni. O'qitish mazmunini belgilash tamoyillari. O'qitish maqsad va mazmuninig birligi. O'qitish mazmunining o'zlashtirish darajasini ta'minlay olishi. O'qitish ob'ekti, o'zlashtirish ob'ekti va o'zlashtirish natijasi.

6-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o'qitish mazmuni belgilab beruvchi me'yoriy hujjatlar.

Mutaxassislik fanlarini o'qitish mazmunini belgilab beruvchi me'yoriy hujjatlar. DTS, o'quv reja va o'quv dasturlari. Mutaxassislik fanlarini o'qitish metodlari: an'anaviy va innovatsion turkum. O'qitish vositalari: grafik organayzerlar, o'qitishning texnik vositalari, tarqatmalar.

7-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o'qitish o'qitish metod va vositalari

O'qitish shakillari. O'qitishning jamoaviy, guruhiy va individual shakillari. O'qitishning masofaviy shakli. Mutaxassislik fanlarini o'qitish shakillari: ma'ruza, amaliy, seminar, laboratoriya, mustaqil ta'lim

8-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o'qitish shakillarining umumiy tasnifi

O'qitish shakillari. O'qitishning jamoaviy, guruhiy va individual shakillari. O'qitishning masofaviy shakli. Mutaxassislik fanlarini o'qitish shakillari: ma'ruza, amaliy, seminar, laboratoriya, mustaqil ta'lim

9-mavzu. Ma'ruza turlari va ularga qo'yiladigan talablar

Ma'ruza va uni tashkil etishga qo'yilgan didaktik ta'lablar. Ma'ruza turlari: muammoli, kirish, axborotli, vizual, binar, sharhlovchi, ma'ruza-munozara, input-ma'ruza, on-line ma'ruzalar va ularni o'tkazish tashkil etish metodikasi

10-mavzu. Seminar va amaliy mashg'ulotlarni o'tkazish tehnalogiyasi

Seminar va uni tashkil etishga qo'yiladigan didaktik talablar. Seminar turlari: muammoli, kirish, axborotli, vizual, binar, sharhlovchi, ma'ruza-munozara, input-ma'ruza, on-line ma'ruzalar va ularni o'tkazish tashkil etish.

11-mavzu. Mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini tashkil etish va o'tkazish metodikasi

Mustaqil ta'lim mashg'ulotlarining mazmun va maqsadi. Mustaqil ta'lim mashg'ulotlarining turlari. Mustaqil ta'lim mashg'ulotlarining metodikasi va ularga qo'yiladigan talablar. Mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini olib borilishi maqsad va vazifalari. Talabalar tomonidan mustaqil ta'lim ishlarini to'ldirib borishi, ma'lumotlarni ajrata olish va tahlil etish

12-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida talabalarning bilim, ko'nikma va malakalarini baxolashning reyting tizimi

Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida talabalarning bilim, ko'nikma va malakalarini baxolashning reyting tizimi haqida tushuncha. Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida talabalarning bilim, ko'nikma va malakalarini baxolashning reyting tizimining o'ziga xosligi.

13-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o'qitishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish

Axborot texnologiyalarini ta'lim jaranida qo'llashning pedagogik va psixologik omillari. Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida zamonaviy axborot texnologiyalardan foydalanish yo'llari. Zamonaviy axborot kommunikatsiya texnologiyalari. Interaktiv doskalar. mutaxassislik fanlarini o'qitishda masofaviy ta'limni tashkil etish shartlari. Silabus.

14-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida pedagogic texnologiyalaridan foydalanish

Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida pedagogic texnologiyalar turlari. Muammoli, o'yinli, tabaqalashtirilgan, rivojlantiruvchi ta'lim texnologiyalari, Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida pedagogic texnologiyalarini tadbiq etish texnologiyalari.

15-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida Interfaol metodlar

Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida Interfaol metodlar va ularni turlari, mazmun, mohiyati. Interfaol metodlarni qo'llanilishini afzalliklari va ta'limda talabalar faolligini oshirishdagi ahamiyati.

III. Amaliy mashg'ulotlari buyicha ko'rsatma va tavsiyalar
(Seminar mashg'ulotlari), (Kurs ishi), (Mustaqil ta'lim) o'quv rejada
ko'rsatilgan turi (nomi) bo'yicha yoziladi)

Seminar mashg'ulotlar talabalarning ma'ruza darslarida o'tilgan bilimlarni mustahkamlash va qo'shimcha adabiyotlardan foydalanish va ularga asoslanilgan holda chuqur va atroflicha bilim olishlariga yordam beradi va turli manbalardan yig'ilgan ma'lumotlarni tahlil qilishga va mavzular yuzasidan ilmiy va manbaviy jihatdan asoslangan ma'lumotlarga ega bo'lishga imkon beradi. Seminar mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzularni tavsiya etish ko'zda tutilgan:

1-mavzu. "Oliy va professional ta'limda mutaxassislik fanlarini o'qitish metodikasi" fanining predmeti, maqsadi, mazmuni va vazifalari

2-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayoni yaxlit tizim sifatida

3-mavzu. Mutaxassislik fanlarini o'qitish qonuniyatlari va tamoyillari

4-mavzu. Mutaxassislik fanlarining o'quv-meyoriy hujjatlari va metodik ishlari, ularni rejalashtirish, tashkil etish metodikasi

- 5-mavzu.** Mutaxassislik fanlarini o'qitish mazmuni
- 6-mavzu.** Mutaxassislik fanlarini o'qitish mazmuni belgilab beruvchi me'yoriy hujjatlar.
- 7-mavzu.** Mutaxassislik fanlarini o'qitish o'qitish metod va vositalari
- 8-mavzu.** Mutaxassislik fanlarini o'qitish shakllarining umumiy tasnifi
- 9-mavzu.** Ma'ruza turlari va ularga qo'yiladigan talablar
- 10-mavzu.** Seminar va amaliy mashg'ulotlarni o'tkazish texnologiyasi
- 11-mavzu.** Mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini tashkil etish va o'tkazish metodikasi
- 12-mavzu.** Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida talabalarning bilim, ko'nikma va malakalarini baxolashning reyting tizimi
- 13-mavzu.** Mutaxassislik fanlarini o'qitishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish
- 14-mavzu.** Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida pedagogic texnologiyalaridan foydalanish
- 15-mavzu.** Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida Interfaol metodlar Seminar mashg'ulotlar mul' timediya qurilmalari bilan jihzlangan auditoriyada bir akadem guruh yoki bir o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagog va texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Mutaxassislik fanlarini o'qitishning dolzarb muammolari: yechimi.
 2. Mutaxassislik fanlarini o'qitishga qo'yiladigan talablar tahlili.
 3. Maxsus fanlarni o'qitishning shakl va metodlarini o'rganilishi
 4. Ma'ruza va seminar mashg'ulotlarida ta'lim texnologiyasini loyihalashtirish rejalashtirish qoidalari.
 5. Mutaxassislik fanlarini o'quv uslubiy ta'minotini o'rganilishi.
 6. Mutaxassislik fanlarini o'qitishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish
 7. Mutaxassislik fanlarini o'qitish metodlari
 8. Mutaxassislik fanlarini o'qitish vositalari
 9. Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida Interfaol metodlardan foydalanishni ahamiyati
 10. Mutaxassislik fani o'qituvchisining innovatsion faoliyatini o'rganish
- Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.*

V. Tavsiya etilgan Kurs ishi mavzulari

1. Mutaxassislik fanlarini o'qitish qonuniyatlari va tamoyillari tahlili
2. Mutaxassislik fanlarining o'quv-meyoriy hujjatlari va metodik ishlari, ularni

	rejalashtirish, tashkil etish metodikasi 3. Mutaxassislik fanlarini o'qitish mazmunini o'rganish 4. Mutaxassislik fanlarini o'qitish mazmuni belgilab beruvchi me'yoriy hujjat bilan ishlash. 5. Mutaxassislik fanlarini o'qitish metod va vositalarini o'rganish 6. Mutaxassislik fanlarini o'qitish shakillari 7. Mutaxassislik fanlarini o'qitishda Ma'ruza turlari va ularga qo'yiladigan talablar 8. Mutaxassislik fanlarini o'qitishda Seminar va amaliy mashg'ulotlarni o'tkazish texnologiyasi 9. Mutaxassislik fanlarini o'qitishda Mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini tashkil etish va o'tkazish metodikasi 10. Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida talabalarning bilim, ko'nikma va malakalarini baxolashning reyting tizimi 11. Mutaxassislik fanlarini o'qitishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish 12. Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida pedagogic texnologiyalaridan foydalanish 13. Mutaxassislik fanlarini o'qitish jarayonida Interfaol metodlardan foydalanish 14. O'zbekiston tarixi darslarida matbuot materiallaridan foydalanish 15. Tarix o'qitishda mustaqil ta'limning o'rni 16. O'zbekiston Respublikasi «Ta'lim to'g'risidagi Qonun» mazmun va mohiyati 17. Tarix darslarida yozma manbalardan foydalanishning mazmu, mohiyati 18. Tarix darslarida mahalliy manbalarning ahamiyati 19. Mutaxassislik fani o'qituvchisining innovatsion faoliyati 20. Tarix darslarida mahalliy manbalarning ahamiyati
3.	V.Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida magist: - Oliy va professional ta'limda mutaxassislik fanlarini o'qitish metodikasi fani va uning barcha bo'limlari, ixtisoslik fanlarini o'qitishning ilmiy metodik va didaktik asoslari, ta'lim oluvchilar tomonidan bilimlar, ko'nikmalar va mahoratlarni ijodiy va faol egallashlarini ta'minlaydigan, ilmiy amaliy bilimlar sohasiga mos ravishda tizimlashtirilgan fanlar bo'yicha elektron darslik va elektron o'quv metodik majmualarga qo'yiladigan talablar haqidagi haqida <i>tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)</i> - Oliy va professional ta'limda mutaxassislik fanlarini o'qitish metodikasi kursini o'zlashtirgan talaba ma'ruza, seminar va laboratoriya mashg'ulotlarini texnologik xaritasini tuzish, ma'ruza matnlari va slaydlar

	taqdimotini tayyorlash haqida fenomenologik bilim, ko'nikma va malakalarga ega bo'ladi, yangi axborot texnologiyalarini qo'llab, olgan bilimlarini pedagogik va ilmiy faoliyatida qo'llay olish kabi <i>bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)</i>. Oliy va professional ta'limda mutaxassislik fanlarini o'qitish metodikasi fanini o'qitishda ta'lim texnologiyalari, elektron plakatlar, tarqatma materiallar, elektron darsliklar va qo'llanmalar, virtual laboratoriyalar, internet ma'lumotlari, lokal tarmoqdagi turli o'quv, ilmiy bilimni nazorat qilish bo'yicha ma'lumotlar jamlamasidan foydalaniladi. Mustaqil ta'lim, aqliy hujum, vaziyatli masalalarni yechish, diskussiya, rolli o'yinlar, referatlar yozish kabi pedagogik usullar bilan fanning o'qitilishi amalga oshiriladi va o'quvchilarni baholay olish to'g'risida malakalariga ega bo'lishi kabi <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak (malaka)</i>
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: Ma'ruzalar, interfaol keys-stadilar, seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar), guruhlarda ishlash, taqdimotlarni qilish, individual loyihalar, jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	Asosiy adabiyotlar - O'zbekiston Respublikasi «Ta'lim to'g'risidagi Qonun». 2020 - Mirziyoev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi.To'ldirilgan ikkinchi nashri –Toshkent: O'zbekiston, 2022 yil – B.416 - Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va faravon yashaylik. 5-jild. - Toshkent: O'zbekiston, 2023. - Mirziyoyev Sh.M. Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston. - Toshkent: O'zbekiston, 2024. - Axmedova R. M. Tarix o'qitish metodikasi.-Farg'ona. O'quv qo'llanma. 2023 - Karimov Q. tarix o'qitish metodikasi. –Farg'ona. Darslik. Vodiy pollig. 2023 - Sa'diev A. O'zbekiston xalalari tarixini o'qitish. –Toshkent. “O'qituvchi”. 1993 - To'raqulova F. Tarix darslarini noan'viy shakllari. –Toshkent. Fan va texnologiya. 2008 Xolmatov R. O'zbekiston tarixini o'qitishda maxalliy manbalardan foydalanish. –Toshkent. Fan. 2004

	10.Yuldashev J. Tarix o'qitish metodikasi. –Toshkent. Innovatsiya. O'quv qo'llanma. 2023 11.Shadmonova S. Tarix tadqiqotlar metodlar. Darslik. –T. Barkamol. 2018 12.Shadmonova S. Tarixiy tadqiqotlarning metodologiyasi va zamonaviy usullari. –Uzbekistan. Darslik. 2019. 13.Shadmonova S. Tarix tadqiqotlarning metodologiyasi va zamonaviy usullari.- Toshkent. Barkamol. 2018 Qo'shimcha adabiyotlar 1. Abdullajonova Sh. Tarbiyaviy ishlar metodikasi. – Farg'ona. 2021 2. Xamrakulov Z. Ta'lim-tarbiya jarayonida normative hujjatlar. – Farg'ona. 2021 Internet saytlari 1. www.tdpu.uz 2. www.pedagog.uz 3. www.ziyounet.uz 4. www.edu.uz
7.	Fan dasturi Qo'qon davlat universiteti Kengashining 2025 yil “___” _____ dagi ____ -sonli bayonnomasi bilan ko'rib chiqilgan va ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun ma'sul: Axmedova Rashidaxon Muqimovna “Tarix” kafedrasi dotsenti, tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
9.	Taqrizchilar: Yo.Tayronov – Nizomiy nomidagi TDPU “Jaxon tarixi” kafedrasi mudiri, t.f.n. T.Nuriddinov -Qo'qon DPI, “Tarix” kafedrasi dotsenti, tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

